

280/11

Az itt olvasható verseket maga a szerző rendezte kötetté élete utolsó heteiben, szigorúan ragaszkodva megírásuk időpontjaitak sorrendjéhez. Ezen a beosztáson nem változtattunk, az első rész négy ciklusa az évek szerint (2010, 2011, 2012, 2013) alakult ki. A második rész egy összefüggő versciklus, Tabák András utolsó megrendült költés műve, a *Tabák* című, zárófejezetű ciklus. A fűzetet csak halálhíréből kiállították versenytől rúgóhatók ezek az írások. A versciklus 16. darabját idézzük:

*A legkeszevőbb, hogy mit sem értek előre
Tanárstani körútkólont kell észlelnem
Miképpen rúgóhatók szőlőből a levelek
A szőlővadászra már halálhírét érkeztetett
Aki tudja, hogy az íróketet költésért
Végrehajtják, csak éppen azt nem költöttek már.
Tabák*

Tabák András halála napjára, 2014. április 23-ig dolgozott, látta korrekciójában az *Ezerégy* folyóirat május-júniusi számát, valószínűleg áprilisban írta az említett versciklus két utolsó darabját. Befezésül a 23. vers sorait idézzük:

*Tabák, amit rólam írtakból kihagytok
És azzal is fölételem tisztán azokat
Hogy ami vélem történt, megszeméltetés
Én, megérkelek téle, nem értek
Értelmelem és ostoba szelvényemmel
És mégsem tudok semmit sem tenni előre.
Tabák*

TABÁK ANDRÁS

Utolsó versek

VERSEK

2010-2014

Z-füzetek / 155

TABÁK ANDRÁS

Utolsó versek

VERSEK
2010-2014

BUDAPEST

Z-füzetek /155

Készült a Nagy Lajos Társaság támogatásával

Sorozatszerkesztő SIMOR ANDRÁS

© Striker Judit 2014

Az itt olvasható verseket maga a szerző rendezte kötetté élete utolsó heteiben,

szigorúan ragaszkodva megírásuk időpontjának sorrendjéhez. Ezen a beosztáson nem változtattunk, az első rész négy ciklusa az évek szerint (2010, 2011, 2012, 2013) alakult ki. A második rész egy összefüggő versciklus, Tabák András utolsó, megrendítő költői műve, a *(Jutkának, rákbeteg)* ciklus. A *Járkálj csak, halálraítélt* költőjének verseivel rokoníthatók ezek az írások. A versciklus 16. darabját idézzük:

*A legkeservesebb, hogy mit sem tehetek ellene
Tanácstalan kívülállóként kell észlelnem
Miképpen roncsolódik szét belül a testem
A siralomházba zárt halálraítélt érezheti ezt
Aki tudja, hogy az ítéletet könnyörtelenül
Végrehajtják, csak éppen azt nem közölték vele
Mikor*

Tabák András halála napjáig, 2014. április 23-ig dolgozott, látta korrektúrában az *Ezredvég* folyóirat május-júniusi számát, valószínűleg áprilisban írta az említett versciklus két utolsó darabját. Befejezésül a 25. vers sorait idézzük:

*Félek, mint valami hazulról kiteszített
És azzal is tökéletesen tisztában vagyok
Hogy ami velem történik, visszafordíthatatlan.
Igen, megbékéltem vele, nem vívok
Értelmetlen és ostoba szélmalomharcot.
És mégsem tudok semmit sem tenni ellene.
Félek.*

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

2010

(Öreg kutyánk elaltatásakor)

Tóbiás, élt 17 évet

Haldoklóit már az orvos asztalán
Megtört szemével kettőnket lesett
És mintha csak szólva mondta volna:
Jó lenne szeretni még titeket!

(Árpádsávós versike)

„Alig vannak már, és nem
mindig ismerjük fel őket.”

(Egy j.-i Jobbik aktivista)

Túl kevés a zsidó
                                a zsidó
És nincsen reá szem
                                nincsen szem.
De bezzeg a cigány
                                a cigány
Azt látjuk mindet ám
                                mindet ám!

(Szabó Ervinhez)

Hallod-e, mondd, az odvukból előbújt senkik ricsaját?
Hogy eljött ím az idő nagy művedtől megvonni nevedet?
Lásd be, tán néked is üdvös e buzgó honffy-acсаргás.
Ily szégyenidőkben a Könyvtár ne viselje tiszta neved.

(Mese egy édesanyáról)

A férje muszos volt Ukrajnában,
de ő nem volt csillaggal bélyegzett.
Mégis képzelhetetlen: kisfiát
egy szép nap – csak úgy – magára hagyta
(ki aztán Bergen-Belsenbe került),
ő meg egy tanyára menekülve,
és ott mindent feledve felejtve
végül is túlélte, amit túlélhetett.

Vagy harminc évig élt még azután
(ismertem őt, minthogy szegről-végről
vidéki rokonunk volt valahogy),

és mindig csak csodálkoztam rajta:
eszik-iszik, jár-kelek és beszélget,
s egyáltalában mindenben úgy tesz,
úgy viselkedik minden dolgában,
mint bármely más idősödő asszony.

S emlékszem, nagy tisztességgel temették el.

(1938. karácsony)

Azon a karácsonyon, alig tíznaposán,
Mikor először meglátván jól szemügyre vett,
Etédi székely nagyanyám (sárga szalagos
Göncében munkaszolgálatból épp hazatért
Apám, s anyám is, ekképp beszélte el utóbb)
Kitárta erős karjait, és fátyolozott,
Mély hangján így szólott kettejük színe előtt:
Krisztus sebeire fogadom néktek itt,
Hogy ez oktalan, parány gyermeket mindentől,
Jövendő bajtól, rossztól, ráleső gonosztól
Megóvóm mai mostantól – ameddig élek.

S így lón.

(Tbc)

W., az idős tüdőgyógyász mondja
A kór, mint egy szörny bűvópatak,
Felbukkant újra közöttünk, holott
Elapadtnak hittük örökre már.
Én meg nem tudok vállat rándítani
Cinikus mód: „Nagy baj még nincsen,
Hisz a kázusok rendre romák csak.”
Csak?

Bajtársai voltak apámnak,
Velük együtt ölte meg őt az SS.

(A tábori püspök adomája)

A galamblövészet túl bajos dolog
Mondta egy ízben a nagyszavú püspök
Rettentő gond az elsajátítása:
A madár, ha él, az Úr teremtménye
Agyagból formázva meg sok a költség
Mely az edző lövészfi zsebére megy.

Ám egyik bajtársam még Orgoványban
E gondot leleménnyel orvosolva
Különítménye nagy gaudiumára
A szükséges lövőgyakorlatokra
Felette remek fegyvercél eszelt ki:
A homokba ásott bitangok fejét.

(Egy tévedt denunciánsra)

Kételyek őt aztán sosem sebeztek,
Vakbuzgón hitt, akár a templomjáró.
Mikor látta, hogy omlóban az oltár,
Kételyek nélkül váltott köpönyeget.
Ám ismét vak lóra tett. E magyar
Ó-új világban zsidók nem kellene.

(Aki másnak vermet ás)

A „Kalendáriumi történetek”-ből

Amidőn Hitler Adolf és pártja abszolút
Többséggel, ezerkilencszáz-harmincháromban,
Győztesen bevonult a berlini Reichstagba,
Sokféle puzmogás járta Némethon-szerte.
Ám prof. doktor Witt udvari tanácsos, aki
Nemcsak nagyhírű, tudós pszichiáter volt, de
Liberális gondolkodású férfiú is,
Nem tűrte a rosszhiszemű feltevéseket.
Kifogástalanul szabad voksolás történt,
Hangoztatta, és annak eredményét minden
Emberfia kutyaköteles elfogadni,
Meg hogy különben is: vox populi vox Dei.

S mert szívéből megvetette a felelőtlen,
Koholt szóbeszédet, úgy döntött, mihamarább
Szerét ejti, hogy elmenjen a Vezér (s most már
Kancellár) egyik nagygyűlésére, ahol majd
Végre személyes véleményt alkothat róla.

Így is tett. Az első adandó alkalommal
Maga is ott szorongott a milliós tömeg
Elülső soraiban, a hatalmas téren
(Egy már korosodó, elegáns úr kalapban,
Sötétszürke öltönyben, fényes lakkcipőben,
Könnyedén sétatálcájára támaszkodva,
A barnaingesek siserehada között),
Hogy meghallgassa a várva várt szónoklatot.
De tán tíz teljes perc sem telt el a beszédéből,
Amikor monokliját kiejtve szeméből,
Néma döbbenettel bámult rá a mellette
Kemény „heil”-eket harsogó SA-legényre.
„De hisz ez az ember ott nagyon beteg – mondta. –
Akut beteg ez a mi új kancellárunk, uram –
S azzal fel is állította diagnózisát.
Psychosis maniaco-depressiva. Semmi
Kétség, hogy tüstént a klinikánkon a helye!”

Harmadnap prof. doktor Witt udvari tanácsos
A javasolt klinikán találta magát, mint
Ápolt, különös szigorral elkülönítve
A zárt osztályon. Ott aztán csakhamar elhunyt.

(Az új tankötelezettség)

Végre is mi végre tudás
Ama sok rest, rút, húgyagyú
Panelsuhancnak, tanyasi
Tahónak, bunkó cigánynak?
Tanulás, könyv, gimnázium?
Értelem? Öntudat? Látás?
Netalántán – fölismerés?
Ácsi! Ez veszélyes lehet!
Kezdje csak, kezdje robotját
Még jókor, kissihederként,
„Beszélő szerszámra” hiszen
Vevő a piac ma is ám.

(Róla)

Jobb lett volna, tudod, mondta fiam
ha soha meg nem születik
ez az ember

Sívó unalom lenne, feleltem
ha nem élne közöttünk itt
ez az ember

(Róluk)

A tv előtt ülve

Az arcuk veszítik
Sajnálkozik rajtuk
A politológus
Ezek? – és csak nézek
Hisz arcuk ezeknek
Nem is volt sohasem

(A Történelem Ura)

Aznap Gábriel volt a jelentéstevő
Arkangyal. „Hát lássunk hozzá, monda az Úr,
S milliárd évek bevett szokása szerint
Áttekintették sorra az előző nap
Eseményeit a Világmindenségben
Nem hagyva ki egyetlen galaxis
Mégoly parányi pontját sem, ahol élet
Teremtett. Sor került természetesen
A Földre is. „Itt, sajnos lenne valami –
Mondta Gábriel, mármint a magyarokkal...”
„Tán újra ungorkodnak az onogurok?” –
Tréfálkozott az Úr, mert történetesen
Jókedvű napja volt, s az ülőzsábája
Sem kínoztá aznap, holott az rendesen
Meggyötörte már jó évmilliók óta.
„Ki vele, ne kímélj! Nógatta Gábrielt. –
Attól a népségtől el vagyok készülve
Mindenre, Gábriel fiam, nekem aztán
Elhiheted.” No, erre aligha, vélte
Magában Gábriel, de tanácsosabbnak tartotta,
Hogyha bölcsen hallgat és némán
Nyújtja át az Égi Sajtóiroda friss
Könyomatosát, csak annyit fűzve hozzá,
hogy ugyanis megalakult az új ország-
Gyűlésük abban a cifra palotában,

A Hister partján. „Az a Duna, gyermekem,
 Korholta meg az Úr, földrajzból szekundát
 Érdemelsz” – azzal megtörölgetvén és az
 Orrára tűzvén pápaszemét, ajkait
 Mozgatva a hivatalos lap böngészé-
 Sébe mélyedt. „Úgy látom – mormolta közben,
 Ez valami új törvény tervezete, és
 Igazán hízelgő reám nézve Haliga csak:
*Mi, akik hiszünk abban, hogy Isten a tör-
 Ténelem ura...* Nem értelek, Gábriel
 Fiam! Hiszen ez szép, mondhatnám, nagyon szép,
 Amellett megható és páratlan ebben
 A mai eretnek és hitetlen Világ-
 Mindenségben. A történelem ura... Ez
 Igen, tetszik nekem. Vakarózhatnak most
 Minden galaxisban az istentelen
 Gáncsoskodók! Szavamra, fiam, bizony én
 Ki se néztem volna belőlük, az örök
 Bajkeverőkből ilyen emelkedett és
 Nemes szellemet.” „Csak olvasd tovább, Uram
 Azt a preambulomot” – kérte szárazon
 Gábriel. És az Úr silabizálgatta tovább,
 mígnem hatalmas, ősz busa szemöldöke
 Szálanként fel nem borzolódott dühében.
 „Micsoda? Mit hablatyolnak össze ezek?
 Békedikátum... Trianon...” Aha, most már
 Emlékszem! Jól az orrukra koppintottam.

(Ady-variáció, 2011)

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
 Sok szegény legénynek szabadulására.”

Fölszáll majd a páva az Ország Házára,
 Szegény magyar nép szabadítására.

(Egy kis collie-ra)

Éppen egy éve, hogy meghalt,
 de nem szűnik hiánya.
 Éjenként vakkantására
 riadok máig is még.

(Száj zár)

Néha-olykor elfog a vágy
Oly jó volna beszélni
Valakivel

De már csak hallgatni tudok
S meghallgatni még mindig
Bárkiket is

(Törpetár)

Három törpe tett tavaly taccsra titeket,
hahotázott román barátom kilencven
elején, s néven is nevezte őket mind.
Csakhogy van ám egy negyedik törpénk is még,
aki itt jó trappolva most, tíz tavaszán,
bevégezendő a nemzeti taccsra-tevést.

(Kutyánk árva kincseiről)

A szobában négy labdája
most is ott áll a sarokban,
odatéve.

Ó istenem, hogy rohanna
szél-nyargalvást felkapni mind,
hogyha élne!

(Egy ostoba plakátra)

„Elvtársak, itt a vége!”

Kommunistázó plakáttal harcolni
Megrögzött antikommunisták ellen –
Csökkent magyar világunk
jellemző kórisméje

(Egy bonmot-ra)

Bizony igaza van!
Ha csak a szavait nézzük,
pusztán pszichopata.
Ha tetteit – gonosztevő.

(Hitler mondja)

Az „ Asztali beszélgetések” margójára

Én mit se bántam, ha némelyek
barna bolsevistának neveztek.
Ellenkezőleg: kedvemre volt.
Tudtam, e képtelen állítás rést
üt majd ellenségeim hadsorán.

(Egy esti jókívánságra)

„Meg fogunk találni, ne félj” –
bízta a halk telefonhang.
Legfőbb ideje, testvérek!
Negyvennégyben nem sikerült.

(Egy Jobbik-toborzón)

Kis falu, közösségi ház, vasárnap délután
Szállingózó közönség, nyájas gárdisták, az
Új Erő Tagtoborzó gyűlése, mindenkinek szabad a bemenet
A szónok Pestről jött, országos képviselő
Kulturált megjelenés, halk és iskolázott hang
Jól formált, választékos mondatok, nyelvtani tökély
A mondanivaló nemes: az ország a népé legyen
És hogy a népé is lesz, arról az egyetemes
Magyarság üdvére a Mozgalom gondoskodni fog
Amint hatalomra kerül, biztosít bennünket
S nem ágálva, nem izomból, nem erőszakkal, isten őrizz
Tolerancia, meggyőzés, türelmes napi aprómunka
Váratlanul az asztalra csap, tenyere csak úgy csattan
De hogyha kell – dörgi –, lesznek más módszereink is

Ilyenkor mondta mindig gyerekkoromban nagyanyám
Ni csak, ni csak, farkas kandikál be az ablakon

2012

(A vezéri fotókra)

Évről évre rosszarcúbb
És nem az idő teszi
A közhely ezúttal tény
Felelős negyvenen túl
Az arcáért az ember

(Egy polgármesternek)

„Mindenki annyit ér, amennyije van”

Lelke mélyébe világít e szentencia, uram
Ripők kulák-bölcsesség ez a legjavából, uram
A basagazda dölyfe cselédsége iránt, uram

(Tisza István új, zuglói szobrára)

Ím ő az itt, ki győzelmes
Harcokat vívott meg egykor
A tulajdon népe ellen
És labanc ősei vágta
Csürheösvényen törtetve
Az ország sírásója lett

(Tandori-émlék '97)

Ott ültünk TD-vel, hármásban, Bécsben
(a Collegiumban akadtunk össze vele),
a köd ülte Csatorna mellett, a már bedőlő,
nyirkos, őszi estben, a Flossgasse sarki

kredences-stelázsis, bizarr kis csehóban,
a „sárbogárdi restiben”, ahogyan neveztük,
és egynyolcad borocskát szopogatva
kutyákról beszélgettünk, versekről meg turfról –
s aztán hosszas-soká egy volt, vak verébről.

A legszebb esténk volt abban az évben.

(Landler)

1919. május 1.

Ki a pince sötétjéből napfényre lépett egyszer,
nem kényszeríthető többé a pincésötétbe vissza
Így beszélt egykor Landler
és igaza csak ma dereng fel

(A Nép Nevében)

„Dögöjjetek Meg Cigányok!”
Egy tar józsefvárosi tér
Éke-szépe e fal-irat.
S hogy kétség ne essék, a Nép
Nevében a kéz még oda-
Róttá alá: „Hajrá Jobik!”

2013

(Werbőczy utódok)

*„Szocializmus vagy barbárság?”
(Rosa Luxemburg)*

Ünnepileg törvénybe tették,

Hogy a kommunizmust mostantól
Törvényen kívülre helyezik
És ezzel a maguk részéről
Bevégezettnek nyilvánították
A két évszázados nagy vitát –
A barbárság javára

(Egy újságcikkre)

Csak épp egy percre hökkent meg az
Hogy H.-ban a Jobbik főnöke
Egy helyi hotelzenész cigány
Aki felettébb büszke erre –
Hitler kedvelt látnoka, kit a
Kezdetekben különösképpen
Kegyébe vont, egy szélhámós cseh
Zsidó volt: bizonyos Hanussen

No de, mi lett Hanussen sorsa?

(Horthy)

Senkinek született
Senkiként élte le életét
S mint senki halt meg
Ám egyetlen cselekedetével
Mégis halhatatlanná
Tette vitézi nevét:
Egymillió magyar
Állampolgár halála
Megsemmisítő táborokban
Harctereken vagy
Városaink ostromakor

Példátlan történelmünkben
Amit ez a senki elkövetett

(Radnóti)

Jól emlékszem még ifjúkoromból
Ahogy a középiskolások rajongtak érte
Voltak, akik harminc-negyven versét is
Könyv nélkül tudták és szavalták

Baráti összejöveleken, s voltak
Akik nemcsak Petőfi, de Ady és József
Attila elé helyezték túlzó lelkesedésükben

Ma alig hallani róla. S ha igen, csupán
Elszomorító dolgokat: összetörik és
Vörös festéssel öntik le szobrait, melyeket
Aztán dohos pincékben rejtegetnek jobb híján
Hogy verseit ma már két nemzedék nem ismeri
Vagy ha mégis, úgy gondolnak rájuk, mint pállott
Komcsi eszmékkal fertőzött zsidó sirámokra

Egy ismert irodalmárunk a minap nem átallotta
Kijelenteni, hogy Wass Albert gyakran szebb,
Igazabb, mélyenszántóbb és magyarabb verseket írt nála

2013-2014

(Jutkának, rákbeteg 1)

Csontig fogyva, megritkult hajjal
S holtfáradtan, mint egy megsebzett
Kis állat – így várlak, magamban
Vinyogva, haza nap nap után.

(Jutkának, rákbeteg 2)

Kétszer estem össze, miután
A kórházból hazajöttünk
A szokásos kemo-kezelés
Után: a lépcsőházban lent
Később a fürdőszobában fent
S csak centiken múlt, hogy a fürdő-
Kád peremén szét nem zúztam
A koponyám, közben még össze
Is csináltam magam s mindent

Magam körül. Te meg szótlánul
Takarítottad fel azt az
Ocsmányságot, egy zokszót
Sem ejtve, gondosan, gyorsan
Fegyelmezetten, melyek minden
Dolgaidban jellemeznek
Én csak álltam pőrén, szarosan
Szemlesütve, halálfejjé
Soványult arcommal és arra
Gondoltam magamban, hogy sok
Időm már nem lehet hátra

(Jutkának, rákbetegen 3)

Azért, tudod, furcsa
Hogy lefekszem este
És fogalmam sincs, hogy
fölébredek-e még

(Jutkának, rákbetegen 4)

Dr. Cseprekál Orsolyának ajánlom

Elragadó, okos, fiatal nő
Ki, miután megvizsgált, azt hiszem
Hogy nefrológusnak is kiváló
És szép. Szép, mint egy vers
S tudjuk, nincsen
Semmi, mi egy versnél szebb lehetne

(Jutkának, rákbetegen 5)

Meghaltam az éjjel
Ezt álmodtam
Álltam az utcán
(Talán egy parkban)
És egyszercsak süllyedni kezdtem
Hiába nyújtogattam
A két karomat segélykérőén
Senki sem ragadta meg
Én meg csak süllyedtem
Süllyedtem egyre, egyre
Míg valami jéghideg

Bűzös, iszapos lé el nem nyelt
Senki sem volt ott
Senki sem látta
Rémült haldoklásomat
S végvonaglásaimat

Hát ez a halál
Most már tudom
A dermesztő, sivár
Abszolút magány

(Jutkának, rákbeteg 6)

A szerelem
Mindeneken túl
A szerelem
Mindeneken át
A szerelem
Az tért vissza, lám
Öregségemre, betegen
A szerelem
A múlhatatlan, örök
Szerelem irántad

(Jutkának, rákbeteg 7)

A fáradtság
Ez az átkozott
Hullafáradtság
A legrosszabb
Mindenek között
Ezzel kelek
Ezzel fekszem
Néha már az ájulás
Szélén állok
Meddig tart ez még
Meddig kell túrnöm
Véget ér-e
Valaha is

Vagy már csak
Velem együtt

(Jutkának, rákbetegen 8)

Gyűlölöm, amikor sajnálnak
 Amikor látom a szánakozó
 Pillantásokat, hogy „ó, szegény”
 De légióként a vigasztaló
 Szavakat gyűlölöm, meg azt, ha
 Arról papolnak, hogy mennyien
 Fölgyógyultak ebből a bajból
 (És már sorjáznak is a nevek)
 Mert hittek és bíztak magukban
 Akárcsak azok a hősök, kik
 Kínzó náthájukból keltek fel
 És minden egyes alkalommal
 Melegen bíztatnak, hogy már csak
 Cseppnyi idő s velem is minden
 A világon rendeződni fog
 A pokolba veletek mind-mind
 Ott a helyetek egytől-egyig

(Jutkának, rákbetegen 9)

Azt álmodtam, hogy sétáltam a lucskos, őszi utcán
 Egy padon, a házukhoz közel, két férfi ült
 Egyikük idősebb volt, fiatal a másik, szinte siheder még
 Ő az! – kiáltott fel az idősebbik, és rám mutatott.
 Most elkapjuk a disznót – így a másik. – Leszoktatjuk majd
 Hogy versekben gyalázza a Főméltóságú Úr emlékét
 Arról a Horthy-versemről beszélhettek, melyet a minap
 publikáltam
 De le ám! – szólt az idősebbik. – Méghozzá most azonnal
 S láttam mindkettőjük kezében az előhúzott pisztolyt
 Futásnak eredtem (én, aki lépni-járni alig tudok)
 Futottam inam szakadtából, még a nyúlnál is sebesebben
 Le is maradtak üldözőim, csak vaktában lövöldöztek utánam
 Én meg berontottam az utcánk végi nagy borkereskedésbe
 Segítség – kiáltottam –, üldöznek! Három kiszolgálólány
 volt
 Az üzletben. Semmit sem kérdeztek, semmit se szóltak
 Hanem betuszkoltak hamar egy hatalmas raktárba. Olyan
 Hatalmas volt az a raktár, amilyent még nem láttam
 Mint ahogy nem láttam a végtelenségbe nyúló állványok
 Tetejét sem a homályban, csak azt, hogy borospalackok
 Megszámlálhatatlan sokasága sorakozik a polcokon. Két
 állvány
 Közé dugtak be a csajok, egy hevenyészett, de egész
 kényelmes
 Kis kuckóba. Rettegtem. Rettegtem, hogy üldözőim mégis
 rám

Találnak, meg attól is, hogy ledőlnek és maguk alá temetnek

A tömött, italos állványok...

Itt megszakadt az álom, de nem tudtam fölébreszteni magam.

Az álom pedig folytatódott. Nem ősz volt már, hanem forró Nyár, hétágra süttött a nap. Téged láttalak, Jutkám, magam Előtt, amint az élünkön haladsz, egy hullámgörbe jatagánt Lóbálva, valamelyik hivatalos ázsiai utadról hozhattad.

Utánad

Én lépkedtem, két oldalamon szorosán a két fiam, egy-egy vadiúj

Automata pisztollyal a kezükben. Mögöttem pedig, mintegy Utóvédként, a menetet zárva, Kata lányom, nyakában egy világ-

Háborús dobtáras géppisztollyal. Mindez nagyon kedvemre való

Volt. – Biztonságban vagyok – gondoltam elégedetten. – Most már

Jöhetnek horthysták, nácik, nyilasok...

Hát ilyenek és ehhez hasonlóak az álmaim mostanában

(Jutkának, rákbetegem 10)

Talán nem is

Versek ezek

Talán csupán

Szösszenetek

Ám ezek a szösszenetek

Maga a nagy

Széles világ

Számomra most

(Jutkának, rákbetegem 11)

Hetente négyszer a lakásban egyedül

A négy fal között. Ez bizony olykor-olykor

Fura gondolatokat kelt az emberben

Nehéz bírni és tűrni, holott mindig is

Türelmes alaptermészetű voltam, ki

Némán viseli el a gyűrődéseket

Vagy ateista létemre szégyenszemre

Imádkozzam tán? Ne vígy a kísértésbe

(Jutkának, rákbetegen 12)

Hónapok óta nem jártam itt
Nagyon hiányzott az a nyáron
Poros, ősszel-télen lucskos és
Sáros jász falu, Dózsa, ahol
Bokáig süllyedsz a latyakban
De hát ugyan érdekel is ez
Mikor a jóbarátok, Miklós,
Béla, Marika, Kati, Ili
S még a mindig komor Eszmi
Is felvidul, amikor meglát
Hogyne hatna meg e szeretet
Mely oly önzetlen, mint az enyém
Írántatok. A klinikai
Kezelés képzelhetetlenül
Hosszú ideje alatt részben
Ti tartottátok bennem azt a
Bizakodást, hogyha teljesen
Nem is, azért úgy-ahogy talpra
Állok ebből a gyilkos kórból
Milyen gyakran gondoltam rátok
Barátaim, azokban a leg-
Keservesebb napokban, mikor
Veszni éreztem minden reményt
Barátságotok azóta úgy
Őrzöm magamban, mint valami
Ritka, romolhatatlan kincset

(Jutkának, rákbetegen 13)

Szép volt veled az egész elmúlt esztendő
Gyakran kórházban, húszórás infúzióra kötve
Ami azzal a rohadt kemoterápiával jár
Máskor meg rongyfáradtan, naphosszat nyomva
Otthon az ágyat, s nem tudni semmi bizonyosat, semmit
Ennyi időt, azt hiszem, még nem töltöttünk együtt
S bármilyen morbidnak tetszik is, soha ennyire boldognak
Nem éreztem magam, úgy összefortunk egymással

(Jutkának, rákbetegen 14)

Ó, gyermekkoromban a rézmozsarak

Fürge-víg csengése-bongása
Vasárnaponként! Még most is
Halvány mosolyra fakaszt az emlék
Hogy illatokból és mozsárhangokból
A konyha szokatlan sürgés-forgásából
Miként is próbáltam kitalálni
Vajon miféle sütemény-finomság
Készülődhet a zömök rézedényben

Mindez attól ötlött föl bennem, hogy
Ma reggel úgy ébredtem, mint akit
Egy mozsárban ízzé-porrá zúztak

(Jutkának, rákbetegen 15)

Kurta, átmeneti javulás után
Látod, megint csak visszaesés
Bizonytalanság, tompa fáradtság
Törődöttség, tehetetlen elveszettség
S olykor már-már a széthullás réme
Járni meg újra alig-alig tudok
Igaz persze, hogy agyongyötörnek
Injekciókkal, infúziókkal, szüntelen
Vérvételekkel, számolatlan-termérdek
Gyógyszerekkel, rapid inzulinnal
Miközben vészesen vizesedik a hasam
(Mert hasnyálmirigyrákomat, ugye
Csak cifrázza réges-régi cukorbajom)
Már ki sem ismerem magam, hogy
Ez vagy az a tünet vajon mit jelentsen
Azt pedig, hogy belül mi megy végbe
Bennem, nem túl szívesen tudnám meg
Csupán azt érzem, hogy fogy az erőm
És a reményem, mely eddig se volt
Valami sok. No de, azért tartom magam
Habár egy-egy váratlan fél-kómás állapot
Mely be-becsúszik hajnalonként néha
(S melyből az ébredést csakis neked
Köszönhetem) megrettent és elgondolkodtat
Egyetlen dolog tölt el ugyanis
Valóban iszonyattal: egy kóma okozta
Végzetes, menthetetlen elhülyülés

(Jutkának, rákbetegen 16)

A legkeservesebb, hogy mit sem tehetek ellene

Tanácstalan kívülállóként kell észlelnem
Miképpen roncsolódik szét belül a testem
A siralomházba zárt halálraítélt érezheti ezt
Aki tudja, hogy az ítéletét könnyörtelenül
Végrehajtják, csak éppen azt nem közölték velem
Mikor

(Jutkának, rákbetegem 17)

Erősen alkonyodik
Fekszem a sötétedő szobában
Katát várom, mindig
Öröm, ha éppen ő jön
Milyen különös is ez
Hosszú esztendőkön át csak
Éltünk amolyan apa-lánya
Szokványos kapcsolatban,
Néha hetekig nem láttuk egymást
Aztán, már több mint egy éve,
Mikor megtudta tőled, mi is
A helyzet velem, engem kért
A telefonhoz, és elsírta magát
Annyira szeretlek! Mondta
Mármost tudom, sem ő, sem én
Nem vagyunk érzélgős természetűek
S azt is tudom, hogy ez a kis nő
Aki gyerekként oly kicsi volt
Hogy elfért a tenyeremen
Most okos, szép, két gyermekes
Szívós és határozott asszony
Aki nem riad meg a világon semmitől
Ezért talált úgy szíven, amit mondott

Sajnálom az elvesztett éveket
Félek, már túl kevés az időm
Hogy még közelebb kerüljünk egymáshoz

(Jutkának, rákbetegem 18)

Minden nap csak rosszabbodás
És a nem tágító, lassacskán állandósuló
Fájdalom, amit te is tudod, nehezen tűrök
Ma például szerettem volna megírni
Valamit, mely már megfogalmazódott
A fejemben, pusztán papírra kellett vetnem
Döbbenetemre a szavak kicsúsztak a kezemből

Az agyamat pedig mintha kimosták volna
Egyetlen betűt sem tudtam leírni
Csak ültem az asztalnál s dermedten
Bámultam magam előtt az üres papírlapot

(Jutkának, rákbetegen 19)

Ez az energikus, dolgos, meleg kéz
Ez fog legjobban hiányozni
A kezed

(Jutkának, rákbetegen 20)

Ó, csak azt ne, csak azt ne

Csak azt ne, hogy az átkozott gének
Kiszámíthatatlan, rejtélyes gonoszsága
Valamiképpen bármelyiküket is leterítse
Hiszen a mi családukban csak az én
Apai nagyapám volt rákos, és lám amolyan
Fekete báránként egyedül én lettem
A megöröklője, ha pontosan nem is annak
A prosztataráknak, amelyben szenvedett, s amely
Éppen negyvenöt fénylő tavaszán, már
Fölszabadulva s hazatérve Auschwitzból
Rövid úton, könnyörtelenül végzett vele
Mostanában egyre gyakrabban gondolok erre
S egyre gyakrabban gyötör a rémlátás
Hogy valamelyik gyerekem vagy unokám talán
Már megbélyegzett és ott lappang benne a kór
Melyet tőlem örökölt, s mely oly kivédhetetlen-
Orvul tör rá, ahogy velem tette nem is oly rég

Ó, csak ezt ne, csak ezt az egyet ne
Soha

(Jutkának, rákbetegen 21)

Vissza-visszatérő rémálmom
(Beszéltem már neked erről)
Az a csillagragyogású, gyönyörű
Éjszaka, amikor is rám ront
A semmiből két tagbaszakadt

Ápoló (kiknek képtelen vagyok
 Megjegyezni az arcát, holott se
 Be nem festették, se nem
 Öltöttek álarcot, csakis
 A szemüket, kegyetlen, merev
 Szemüket tudom fölidézni)
 Betuszkolnak egy rácsozott ablakú
 Zárt kocsiba, mely elé két
 Fel-felhorkantó, megtermett lovat fogtak
 A kocsis pedig jókorát kurjantva
 Közéjük csördít az ostorával, s erre
 Eszeveszetten robogni kezdünk
 Úgy érzem, árkon-bokron át
 De maga a kocsi, akárha
 Egy sima biliárdasztalon, oly
 Döccenéstelenül, zajtalan siklik
 Marcona kísérom mozdulatlanul
 Figyelnek, pillanatra sem veszik
 Le rólam a tekintetüket és
 Egyetlen kérdésemre sem válaszolnak
 Pedig mind kétségbeesettebben
 Faggatom őket, sorsomba is beletörődve
 Mert már csupán az érdekel, hova visznek

Hova hova hova hova

(Jutkának, rákbetegem 22)

Magad is láthatod, azzal, hogy leszívtak
 Vagy négy-öt liter folyadékot a hasamból
 És újra a régi, rendes súlyomnál vagyok
 A hangulatom is javult némelyest. Épp azon
 Morfondírozom magamban, hogy talán kezd már
 Zsenáns lenni, hogy szüntelen kesergéseim
 Közepette még mindig élek, megvagyok
 Ha már nagyon is úgy találnád tehát
 Hogy túlságosan illetlen ez az állapot
 Kérve kérlek, feltétlenül add tudtomra

(Jutkának, rákbetegem 23)

Hogyan is tagadhatnám előtted
 Vannak percek, amikor
 Valósággal letaglóz a tudat,
 Hogy hamarosan itt az idő
 És búcsút kell vennem tőled

Mert vár reáma *nem ismert tartomány*
Melyből nem tér meg az utazó
 Tagadhatnám, és szívesen meg is
 Tenném, hogy némelykor naphosszat
 Ez gyötör, ez foglalkoztat, no meg az
 Hogy mi lesz veled, hogyan boldogulsz
 Egymagad, sőt egyre gyakrabban
 Csakis ez, mert nem vagyok sem
 Annyira öntelt, sem olyan ostoba
 Majom, hogy úgy képzeljem, velem
 Együtt végképp vége a világnak is
 Tudom, sok minden vár még rád
 Rengeteg elvégzendő, nehéz munka
 Mi elől, akármilyen is, soha nem volt
 Szokásod kitérni. És hát... talán
 A legfontosabb: a gyerekek meg az unokák
 Hiszen ma sem veszthetjük őket szem elől
 Még a lelkem is átmelegszik most
 Ahogy leírom ezt, arra gondolva közben
 Mi mindent fogsz még látni, tapasztalni
 Mi mindent tartogat számodra még az élet
 Bízom benne, hogy sok szépet, igaz örömet is

Szeretlek
 Irigyellek

(Jutkának, rákbetegem 24)

Jó látni őt valahányszor csak
 Jön, hogy megvitassuk gondjainkat
 Dolgainkat, jó látni, aki mindig is
 A legjobb barátom volt, s ma már az egyetlen
 És most szokás szerint zavarban vagyok
 Mint mindig, amikor ez szóba kerül
 Mert mindkettőnk bizonyos
 Félszég és szemérem jellemez
 Kapcsolatainkban, mely férfi-
 Barátságban korántsem ritka,
 De annál becsülendőbb
 Mert éppen e szép félszeg
 Szemérem a biztosítéka, hogy
 Örökké megmarad

(Jutkának, rákbetegem 25)

Félek. És ez megdöbben

Mert nem vagyok félős
És azt hiszem, igazán még
Soha életemben nem féltem így
S ami a legrosszabb: nem tudom
Mitől félek, nem tudnám
Pontosan meghatározni, de még csak körvonalazni sem.
Márpedig világ életemben gyűlöltem
Az irracionális érzelmeket
S mindig is némi viszolygást éreztem
Azok iránt, akik olyan könyveket
Fálnak és olyan filmeket bámulnak
Amelyeken kellőképp kiborzonghatják magukat.
De most félek. Ha egyedül vagyok,
Legszívesebben hangosan énekelnék
(No, az én hangom, meg az éneklés!)
Ahogy állítólag sötét erdőben
Vagy valami félelmes temetőben szoktak
Félek, mint valami hazulról kiteszített
És azzal is tökéletesen tisztában vagyok
Hogy ami velem történik, visszafordíthatatlan.
Igen, megbékéltem vele, nem vívok
Értelmetlen és ostoba szélmalomharcot.
És mégsem tudok semmit se tenni ellene.
Félek.

**Ez a
101
példány**

**ISBN 978-963-08-9416-6
ISSN 0866-4420**

Felelős kiadó Striker Judit

Felelős szerkesztő Simor András

**2014 Vasas-Köz Kft. nyomda
Felelős vezető Badó Géza**

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság

250 Ft.
